

Artikel 30 Besluit financiële bepalingen bodemsanering moet ook worden aangepast.

Naar aanleiding van de beoordeling van de versie ten behoeve van de internetconsultatie van het "Besluit houdende wijziging van het Besluit financiële bepalingen bodemsanering" (hierna: *het Besluit*), komt Afvalzorg Bodemservice BV tot de conclusie dat het nieuw in te voegen artikel 23a zonder aanpassing van de definitie van "coördinerend rechtspersoon" in artikel 30 van het Besluit, leidt tot een onnodige beperking van de mededinging en oneigenlijke bevoordeling van de thans onder deze definitie vallende rechtsperso(n)en enerzijds. Anderzijds leidt het derhalve tot een benadeling van andere in de bodemsaneringsmarkt opererende betrouwbare rechtspersonen, waaronder Bodemzorg BV. Door een beperkte aanpassing van artikel 30 van het Besluit kunnen voornoemde negatieve effecten worden weggenomen. Dit artikel zou als volgt moeten worden aangepast:

Onze Minister kan coördinerende rechtspersonen aanwijzen die belast zijn met de uitvoering en coördinatie van de bodemsaneringsactiviteiten. Van de aanwijzing wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

Dit zal leiden tot een verbeterde inzet van subsidieverstrekking als doeltreffend en effectief beleidsinstrument om te komen tot het vrijwillig saneren van zoveel mogelijk bedrijventerreinen, welke bovendien de mededinging niet oneigenlijk en onaanvaardbaar beperkt.

De bovenstaande conclusie lichten wij in de bijgevoegde bijlage graag toe.

Afvalzorg Bodemservice BV handelend onder de naam Bodemzorg, is in 2001 opgericht en heeft onder andere tot doel het "ontzorgen" van bedrijven, particulieren en overheden (gemeenten en provincies) op het gebied van bodemsaneringen. De aandelen van Bodemzorg worden gehouden door Afvalzorg Holding NV, waarvan alle aandelen worden gehouden door de provincie Noord-Holland en de provincie Flevoland.

Eén van de diensten die Bodemzorg in het kader van haar ontzorgingsdoelstelling aanbiedt, is de mogelijkheid tot **afkoop** van langjarige sanerings- en/of nazorgverplichtingen die voortvloeien uit beschikkingen in het kader van de Wet Bodembescherming. Sedert 2006 is Bodemzorg KIWA gecertificeerd voor het traject dat door Bodemzorg wordt gevolgd om op een zorgvuldige en transparante wijze langjarige nazorgverplichtingen af te kopen. Het afkooptraject is vastgelegd in de "Richtlijn afkoop nazorgverplichtingen". Voornoemd afkooptraject wordt eveneens gevolgd bij de afkoop van deelsaneringen, in het bijzonder de aanpak van langjarige grondwatersaneringen (pluimsaneringen). Het afkooptraject resulteert uiteindelijk in een afkoopovereenkomst. Hierin wordt tussen Bodemzorg en de eigenaar of de saneringsplichtige partij overeengekomen dat tegen betaling van een afkoopsom, de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de nazorg- en/of saneringsverplichtingen geheel door Bodemzorg wordt overgenomen. De eigenaar en/of saneringsplichtige wordt door Bodemzorg volledig gevrijwaard. Door een wijziging tenaamstelling van de betreffende beschikking kan Bodemzorg ook publiekrechtelijk voor de nazorg en/of sanering verantwoordelijk worden gehouden. Dat is ook altijd de wens van Bodemzorg geweest, vanuit het creëren van ook een publiekrechtelijke aansprakelijkheid van Bodemzorg voor de sanering. Bodemzorg ontzorgt aan de ene kant private partijen en garandeert de sanering jegens de publieke partijen.

Bodemzorg is derhalve een beheer- en nazorgorganisatie die op een maatschappelijk verantwoorde wijze haar activiteiten uitvoert. Het beleid is gericht op een bedrijfseconomisch verantwoorde bedrijfsvoering voor de lange termijn. Het is ook om die reden dat hiervoor is gewezen op de aandeelhouders van Bodemzorg. Winstmaximalisatie is geen uitgangspunt. Continuïteit en maatschappelijke verantwoordelijkheid daarentegen wel. Ontvangen afkoopsommen worden niet gerekend tot de vrij uitkeerbare vermogenscomponenten van de onderneming. De gelden worden separaat ondergebracht in een voorziening.

Bodemzorg heeft inmiddels tientallen nazorgverplichtingen en grondwatersaneringen op deze wijze afgekocht.

In het nieuw in te voegen artikel 23a is de mogelijkheid opgenomen van gedeeltelijke en vervroegde vaststelling van een subsidie op grond van het Besluit, voor de afzonderlijke delen van de sanering. In de Nota van Toelichting is onder H alinea 2 aangegeven:

“Maar veelal is bodemsanering, vooral als het grondwaterverontreiniging betreft, een proces van jaren, soms tien tot vijftien jaar en zelfs zogenoemde “eeuwigdurende sanering” komt voor (beheer van verontreiniging voor onbepaalde tijd). Als bijkomende bijzonderheid vraagt de sanering van een pluim van verontreiniging in het grondwater soms een heel andere (veelal ook meer langjarige) aanpak dan de bijbehorende bron van de verontreiniging in de vaste bodem, terwijl zowel de bron als de pluim behoren tot hetzelfde saneringsgeval”.

Het nieuw in te voegen artikel 23a faciliteert derhalve de bijzonderheid dat de eigenaar van een bedrijfsterrein de wens heeft om een gedeelte van de saneringsaanpak, met name de langjarige grondwatersanering over te dragen. Voorwaarde is echter, en daar wringt wat Bodemzorg betreft de schoen, dat de eigenaar tot overeenstemming dient te komen met een gespecialiseerde organisatie die is aangewezen op grond van artikel 30 van het Besluit (coördinerend rechtspersoon) over een afkoopsom, die vanaf dat moment verantwoordelijk is voor de afronding van het overgedragen deel van de sanering.

In artikel 30 van het Besluit is bepaald dat:

Onze Minister kan coördinerende rechtspersonen aanwijzen, die belast zijn met de uitvoering en coördinatie van de bodemsaneringactiviteiten met betrekking tot bedrijfsterreinen van bij de rechtspersoon aangesloten eigenaren of erfpachters van die bedrijfsterreinen. Van de aanwijzing wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

Ingevolge artikel 30 moet derhalve een coördinerend rechtspersoon bestaan uit een collectief van bij de rechtspersoon aangesloten eigenaren of erfpachters van bedrijfsterreinen. Volgens de Nota van Toelichting bij het Besluit is het artikel bedoeld voor bedrijventerreinen (geografisch aaneengesochte bedrijfsterreinen) en voor bedrijfsterreinen met dezelfde verontreinigingsproblematiek die geografisch niet verbonden zijn. Hiermee wordt het mogelijk gemaakt om de aanpak van bodemverontreiniging binnen een branche, sector of een regio op een efficiënte en kosteneffectieve wijze te bundelen in een collectieve afspraak en op basis daarvan subsidie aan een collectiviteit van eigenaren te verstrekken.

Bodemzorg is echter geen collectief van bij Bodemzorg aangesloten eigenaren of erfpachters van bedrijfsterreinen en zal thans dus niet door de Minister als coördinerend rechtspersoon kunnen worden aangewezen, ondanks dat Bodemzorg wel beschikt over jarenlange praktijkervaring en kwalificeert als een gespecialiseerde organisatie voor de afkoop van langjarige nazorg- en saneringsverplichtingen.

Het gevolg hiervan is dat bedrijfseigenaren die onder de bedrijvenregeling vallen niet voor vervroegde subsidie in aanmerking komen, indien zij besluiten een deelsanering bij Bodemzorg af te kopen. Dit leidt tot een oneigenlijke bevoordeling van de wel als “coördinerend rechtspersoon” aangewezen of aan te wijzen rechtspersonen boven Bodemzorg. Uit de Nota van Toelichting blijkt ook niet waarom sprake moet zijn van *“met betrekking tot bedrijfsterreinen van bij de rechtspersoon aangesloten eigenaren of erfpachters van die bedrijfsterreinen”* om te kwalificeren als coördinerende rechtspersonen. Of beter gezegd, waarom die eis thans gehandhaafd zou moeten worden. Dit klemt te meer, omdat deze voorwaarde voor een goede en gedegen aanpak van afkoop van deelsaneringen, zoals door Bodemzorg reeds jarenlang is aangetoond, niet nodig is en daardoor ook onnodig de mededinging beperkt .

Wij zouden als oplossing willen voorstellen om in artikel 30 van het Besluit de hiervoor aangehaalde zinsnede te laten vervallen. Dit geeft de Minister ruimte om ook meer partijen aan te wijzen als coördinerend rechtspersoon, waardoor er meer eigenaren kunnen opteren voor een vervroegd subsidietraject, er meer keuze is bij welk coördinerende rechtspersoon wordt afgekocht en daarmee de marktconformiteit van de afkoopbedragen meer wordt gewaarborgd. Deze wijziging levert ook een waardevolle bijdrage aan de door de Minister zelf geformuleerde doelstellingen van de regeling. Het doel van de wijziging is immers om een goede bijdrage te leveren aan de (vrijwillige) bodemsaneringen van bedrijfsterreinen met de meest risicovolle vervuilingen.

En het beste instrument daarvoor is een doeltreffend en effectief subsidieinstrument om de bodemsanering op bedrijfsterreinen te stimuleren en aan te pakken.

Onze hiervoor kort weergegeven standpunten zouden wij graag in het vervolgtraject nader willen toelichten. U kunt daarvoor contact opnemen met de heer Ritsema, bereikbaar onder telefoonnummer 088-8010620, of met de heer De Wit, bereikbaar onder telefoonnummer 088-8010630.